Η ΣΧΕΣΗ ΕΣΔΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ:

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ

της

ΕΛΕΝΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2017

Υποβληθείσα στη σχολή Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του πτυχίου του

LLM

Η ΣΧΕΣΗ ΕΣΔΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ:
Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ

Διπλωματική Εργασία

Επιβλέπων Καθηγητής

Δρ. Θωμάς Ν. Παπαναστασίου

Εξεταστική Επιτροπή

Κοσμήτορας

Καθ. Αντώνης Μανιτάκης

Περίληψη

Αντικείμενο της ανά χείρας εργασίας είναι να παρουσιάσει, να εξετάσει και να αξιολογήσει τους δύο διακριτούς τομείς του Διεθνούς Δικαίου, της Διεθνούς Προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, και ειδικότερα της ΕΣΔΑ και του Διεθνούς Επενδυτικού Δικαίου. Σκοπός της εργασίας είναι να ανιχνεύσει τόσο τις ομοιότητες, όσο και τις διαφορές μεταξύ των δύο προαναφερόμενων πλαισίων και να παρουσιαστεί ο λόγος των τόσο έντονων διαφορών τους. Τούτο προσπαθεί να επιτευχθεί καταρχήν μέσα από την ανάλυση και τη συγκριτική προσέγγιση των δύο κανονιστικών πλαισίων. Περαιτέρω, αναλύεται πιο ειδικά η αρχή της μη διάκρισης. Αρχικά προσεγγίζεται η θέσπιση της εν λόγω αρχής στη Σύμβαση, όπως εμφανίζεται αυτή στη νομοθεσία αλλά και στη νομολογία του ΕΔΔΑ. Εν συνεχεία, παρουσιάζεται η διαφορετική μορφή που αποκτά η αρχή της μη διάκρισης στο Διεθνές Επενδυτικό Δίκαιο, μέσω των ρητρών προστασίας, και την προστασία που παρέχουν αυτές στους ξένους επενδυτές. Τέλος, γίνεται αναφορά στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, και στο Διεθνές Κέντρο Επίλυσης των Επενδυτικών Διαφορών, με μια προσπάθεια εξεύρεσης των διαφορών και ομοιοτήτων των δύο οργάνων.

Abstract

The purpose of this study is to present and evaluate the two concepts of the International Protection of Human Rights and more specifically, the European Convention on Human Rights (ECHR) and the International Investment Law. The study focuses in identifying both the similarities and the differences of the two distinct international legal frameworks, and in exploring the reasons behind the striking differences between them. In addition to the above, an extensive analysis of the Principle of non-Discrimination is performed. Initially it is described how the principle of non-Discrimination was enacted and integrated into the ECHR law. Then, it is explained how this principle was used in a completely different way in the International Investment Law, through the establishment of the non discrimination standards, hence the protection that they offer to foreign investors. Lastly, reference is made to two different dispute settlement bodies, the European Court of Human Rights (ECtHR) and the International Centre for Settlement of Investment Disputes, with aim to identify similarities and differences in their approach towards handling disputes.

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή **11**

Κεφάλαιο 1. Η Διεθνής Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Και Το Διεθνές Επενδυτικό Δίκαιο, Ως Διακριτά Κανονιστικά Πλαίσια. Υπάρχει Κοινή Τομή; **15**

1.1. Η Διεθνής Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου *15*

1.2. Το Διεθνές Επενδυτικό Δίκαιο *18*

1.3. Συγκριτική Προσέγγιση ΕΣΔΑ Και Διεθνούς Επενδυτικού Δικαίου *21*

Κεφάλαιο 2. Η Αρχή Της Μη Διάκρισης Στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Για Τα Δικαιώματα Του Ανθρώπου **23**

2.1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις *23*

2.2. Νομοθετικό Πλαίσιο *23*

2.2.1. Το Άρθρο 14 Της ΕΣΔΑ 23

2.2.2. Το Πρωτόκολλο 12 Της ΕΣΔΑ. Άρθρο 1 24

2.3. Έννοια Διάκρισης *25*

2.3.1. Άμεση Διάκριση 26

2.3.2. Έμμεση Διάκριση 27

2.3.3. Κριτήρια Δικαιολόγησης Διάκρισης 28

2.4. Το Πεδίο Εφαρμογής *29*

2.5. Προστατευόμενα Χαρακτηριστικά *30*

2.5.1. Φυλή, Εθνοτική Προέλευση, Χρώμα Και Ιδιότητα Μέλους Εθνικής Μειονότητας 31

2.5.2. Ιθαγένεια ή Εθνική Προέλευση 31

2.5.3. Θρησκεία ή Πεποιθήσεις 32

2.5.4. Γλώσσα 32

2.5.5. Κοινωνική Προέλευση, Γέννηση και Περιουσία 33

2.5.6. Πολιτικές ή Άλλες Πεποιθήσεις 33

2.5.7. Αναπηρία 33

2.5.8. Ηλικία 33

2.5.9. Φύλο 34

2.5.10. Γενετήσιος Προσανατολισμός 34

2.6. Συμπερασματικές Παρατηρήσεις *34*

Κεφάλαιο 3. Η Αρχή Της Μη Διάκρισης Στο Διεθνές Επενδυτικό Δίκαιο **37**

3.1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις *37*

3.2 Η Ρήτρα της Εθνικής Μεταχείρισης *38*

3.2.1. Οι «Όμοιες» Ή «Παρόμοιες» Συνθήκες 39

3.2.2. Εξαιρέσεις Από Τη Ρήτρα Της Εθνικής Μεταχείρισης 39

3.3. Η Ρήτρα του Μάλλον Ευνοούμενου Κράτους (ΜΕΚ) *40*

3.3.1. Νομικά Χαρακτηριστικά Της Ρήτρας ΜΕΚ 41

3.3.2. Εξαιρέσεις Από Τη Ρήτρα ΜΕΚ 42

3.4. Η Ρήτρα Της Δίκαιης Και Ισότιμης Μεταχείρισης *43*

3.4.1. Η Έννοια Της Δίκαιης Και Ισότιμης Μεταχείρισης 44

3.5. Η Ρήτρα Της Πλήρους Προστασίας Και Ασφάλειας *45*

3.6. Συμπερασματικές Παρατηρήσεις *46*

Κεφάλαιο 4. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΔΑ) Και Το Διεθνές Κέντρο Επίλυσης Επενδυτικών Διαφορών (ICSID). Ανάλυση Και Συγκριτική Προσέγγιση 49

4.1. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Ως Όργανο Ελέγχου Της ΕΣΔΑ *49*

4.1.1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις 49

4.1.2. Οργάνωση Του Δικαστηρίου 49

4.1.3. Διαδικασία Ενώπιον Του Δικαστηρίου 50

4.1.4. Η Απόφαση Του Δικαστηρίου 51

4.2. Το Διεθνές Κέντρο Επίλυσης Επενδυτικών Διαφορών (ICSID ή Κέντρο) *52*

4.2.1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις 52

4.2.2. Οργάνωση του ICSID 53

4.2.3. Η Διαιτητική Διαδικασία 54

4.2.4. Η Απόφαση του ICSID 55

4.3. Συγκριτική Προσέγγιση ΕΔΔΑ Και ICSID. Διαφορές Και Ομοιότητες *56*

Επίλογος – Συμπεράσματα 59

Βιβλιογραφία 65

1. Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία *65*

2. Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία *65*

3. Νομοθεσία *67*

4. Νομολογία *67*

Αποφάσεις ΕΔΔΑ 67

5. Ιστοσελίδες *69*

Πίνακας Συντομογραφιών

Γ.Γ	Γενικός Γραμματέας
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
ΕΔΔΑ	Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
ΕΜ	Εθνική Μεταχείριση
ΕΣΔΑ	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
ΜΕΚ	Μάλλον Ευνοούμενο Κράτος
BITs	Bilateral Investment Treaties
FTAs	Free Trade Agreements
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade
ICSID	International Centre for Settlement of Investment Disputes
IIAs	International Investment Agreements
MIGA	Multilateral Investment Guarantee Agency
NAFTA	North – American Free Trade Agreement
NT	National Treatment
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development